

TEISĖJŲ GARBĖS TEISMAS

SPRENDIMAS

2022 m. vasario 14 d. 21P-2

Vilnius

Teisėjų garbės teismas, susidedantis iš visuomenės atstovės Julijos Kiršienės, teisėjų Dianos Labokaitės, Dainiaus Raižio (pirmininkas), visuomenės atstovės Jolantos Sondaitės, teisėjų Vitos Valeckaitės, Viginto Višinskio (pranešėjas),

sekretoriaujant Nacionalinės teismų administracijos Teisės ir administravimo departamento Administravimo skyriaus vyriausiajai specialistei Ingai Jankauskienei,

dalyvaujant Vilniaus regiono apylinkės teismo Vilniaus rajono rūmų teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui,

išnagrinėjo Vilniaus regiono apylinkės teismo Vilniaus rajono rūmų teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui Teisėjų etikos ir drausmės komisijos 2021 m. rugpjūčio 4 d. sprendimu Nr. 18P-8 iškeltą drausmės bylą.

Teisėjų garbės teismas

n u s t a t ė :

Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – ir Komisija) 2021 m. rugpjūčio 4 d. sprendimu Nr. 18P-8 (toliau – ir sprendimas) iškėlė drausmės bylą teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui už Lietuvos Respublikos teisėjų etikos kodekse (toliau – Teisėjų etikos kodeksas) įtvirtinto pareigingumo principo (Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1, 3 ir 4 punktai) pažeidimus. Komisija padarė išvadą, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius savo elgesiu pažemino teisėjo vardą.

Drausmės byla teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui buvo iškelta pagal Vilniaus regiono apylinkės teismo pirmininkės Jolantos Bagdonienės (toliau – ir teismo pirmininkė) 2021 m. balandžio 20 d. teikimą Nr. SDR-138(1.6) (toliau – ir teikimas).

Teismo pirmininkė teikime nurodė, kad 2020 m. gruodžio 16 d. Vilniaus regiono apylinkės teismo Vilniaus rajono rūmuose buvo gautas pareiškėjo V. A. S. 2020 m. gruodžio 15 d. skundas dėl teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus veiksmų civilinėje byloje Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021) (dėl bylos vilkinimo, nesavalaikio procesinių veiksmų atlikimo ar neatlikimo). Atsižvelgiant į tai, buvo nutarta organizuoti teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus veiklos tikslinį patikrinimą pagal pareiškėjo V. A. S. skundą. Teikime nurodoma, kad patikrinimą atlikusi komisija 2020 m. gruodžio 23 d. tikslinio patikrinimo akto projekte konstatavo, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas civilinę bylą Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021), nebuvo pakankamai pareigingas, proceso dalyvių pateiktus prašymus sprendavo nepateisinamai ilgą laiką, pareiškimą dėl ieškinio atsiėmimo išsprendė per 38 dienas ir tik po to, kai proceso dalyviai, pakartotinai teikdami prašymą, paragino tai padaryti. Be to, patikrinimą atlikusi komisija nustatė, kad pareiškimą dėl ieškinio atsiėmimo byloje buvo pateikusi viena ieškovė. Tuo tarpu teisėjas, sprenddamas vienos ieškovės ieškinio atsiėmimo klausimą, 2020 m. gruodžio 11 d. nutartimi priėmė penkių ieškovų ieškinio atsiėmimą, dalyje ieškinį paliko nenagrinėtą, o penki ieškovai buvo pašalinti iš bylos. Teikime nurodoma, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, susipažinęs su patikrinimo akto projektu, 2021 m. sausio 13 d. pateikė prieštaravimus. Teisėjas pažymėjo, kad ieškinio atsiėmimo klausimas karantino sąlygomis buvo išspręstas per 15 darbo dienų,

t. y. nuo 2020 m. lapkričio 19 d. iki 2020 m. gruodžio 11 d. Taip pat teisėjas pažymėjo, jog kiti ieškovai neprieštaravo, kad būtų pašalinti iš bylos. Teikime nurodoma, kad patikrinimą atlikusi komisija, atsižvelgdama į pateiktus prieštaravimus, atliko papildomą aplinkybių tyrimą ir nustatė, kad nuo prašymo pateikimo iki jo išsprendimo praėjo pilnos 23 darbo dienos (31 kalendorinė diena), o ne 15 darbo dienų, kaip nurodė teisėjas. Be to, komisija pažymėjo ir tai, kad teisėjo nagrinėta civilinė byla buvo tvarkoma vien elektronine forma, todėl, komisijos vertinimu, net ir karantino sąlygos negalėjo turėti esminės įtakos teisėjo darbui šioje byloje, galimybė / būtinybė dirbti nuotoliniu būdu negali būti pateisinama priežastis procesinių klausimų nespręsti nepagrįstai ilgai. Atsižvelgiant į tai, patikrinimą atlikusi komisija konstatavo, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas šią civilinę bylą, nebuvo pakankamai pareigingas, proceso dalyvių pateiktus prašymus sprendavo nepateisinamai ilgą laiką, o pareiškimą dėl ieškinio atsiėmimo išsprendė per 23 darbo dienas ir tik po to, kai proceso dalyviai pakartotinai teikdami prašymą paragino tai padaryti.

Teikime nurodoma, kad siekiant nustatyti, ar konstatuoti teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus proceso organizavimo veiklos trūkumai yra pavieniai, ar sisteminiai, Vilniaus regiono apylinkės teismo pirmininko 2021 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-13 nutarta organizuoti tikslinį teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus darbo 2020 metais nagrinėjant civilines bylas patikrinimą. Atliekant patikrinimą, atsitiktinės atrankos būdu buvo patikrintos teisėjo nagrinėtos civilinės bylos. Tikslinio patikrinimo metu nustatyta 15 atvejų, kai teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus darbe (beveik visose tikrintose bylose) nustatyti grubūs ir sisteminiai Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nuostatų pažeidimai. Patikrinimą atlikusi komisija konstatavo, kad teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus darbe nustatyti šie CPK nuostatų pažeidimai: 1) procesinių terminų praleidimas fiksuotas didžiojoje dalyje atsitiktine tvarka tikrintų bylų, dažniais atvejais fiksuotas reikšmingas (itin ženklus) procesinių terminų praleidimas; 2) dėl proceso įstatymo nuostatų nesilaikymo sudėtinga ne tik suprasti proceso eigą (pvz., civilinės bylos Nr. e2-2478-723/2020, Nr. e2-6520-723/2020, Nr. e2-1694-723/2020), tačiau ir nustatyti procesinių terminų savalaikiškumą (atitinkamų terminų laikymąsi ar jų pažeidimus); 3) vienoje byloje priimti du teismo procesiniai sprendimai – du sprendimai už akių; 4) byla dėl neterminuoto tėvo valdžios apribojimo išnagrinėta nedalyvaujant atsakovui ir nepaskyrus jam atstovo; 5) viena byla iš esmės išnagrinėta neinformavus bylos šalių apie bylos nagrinėjimą teisme (t. y. apie teismo posėdžio datą bei laiką); 6) vienoje byloje nuspręsta bylai rengtis paruošiamųjų dokumentų būdu, nors byloje jau buvos paskirtas ne vienas teismo posėdis; 7) vienoje byloje neišspręstas laikinųjų apsaugos priemonių taikymo klausimas, o kitoje prašymas dėl sprendimo vykdymo išdėstymo; 8) darbo byloje pažeistas reikalavimas bylai rengtis parengiamajame posėdyje.

Teikime taip pat nurodyta, kad dėl teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus veiksmų bylose dalyvaujantys asmenys kreipėsi ne tik į teismo pirmininką, bet ir tiesiogiai į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją. Teismo pirmininkė mano, kad toks nuolat ir ilgą laiką pasikartojantis procesinių normų nesilaikymas negali būti pateisinamas jokiais objektyviomis priežastimis. Teismo pirmininkės nuomone, jokios ankstesnės priemonės nepakeitė teisėjo ydingos darbo organizavimo praktikos ir nepaskatino didesnio pareigingumo, šiuo metu yra išnaudotos visos vidinio administravimo priemonės, siekiant atkreipti teisėjo dėmesį į bylų nagrinėjimo darbo organizavimą bei asmeninę teisėjo atsakomybę. Teismo pirmininkės vertinimu, nurodytuose teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus padarytuose pažeidimuose yra Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktų pažeidimo požymių. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – ir Teismų įstatymas) 84 straipsnio 4 dalimi, teismo pirmininkė prašė teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui iškelti drausmės bylą.

Teisėjų etikos ir drausmės komisijai pateiktame 2021 m. gegužės 10 d. paaiškinime teisėjas Vilmantas Ambrulevičius nurodė, kad jis nagrinėjo civilinę bylą Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021), kuri buvo sujungta su kita teisėjos I. P. nagrinėjama civiline byla. Teisėjo vertinimu, toks bylų sujungimas sukėlė byloje sumaištį dėl proceso dalyvių pozicijos. Teisėjas mano, kad pirmininkė turėjo išsiaiškinti su juo tikrą situaciją ir suteikti galimybę jam pasiaiškinti prieš priimdama sprendimą pradėti vidinį tyrimą, atsižvelgti į realią, o ne proceso dalyvių skunduose išdėstytą neobjektyvią ir iškreiptą faktinę situaciją byloje. Teisėjo vertinimu, teismo pirmininkės

sudaryta komisija, kurią sudarė teismo pirmininkės pavaduotojas M. P., jos patarėjas A. Ž. ir teisėjos I. P. padėjėja L. Č., negali spręsti apie teisėjo etiką. Teisėjas Vilmantas Ambrulevičius paaiškino iš esmės pripažino, kad praleido kai kuriuos CPK nustatytus procesinius terminus, tačiau pažymėjo, kad tam įtakos turėjo sekretorės darbas, kuri laiku neišsiuntė bylos į Vilniaus apygardos teismą, bei situacija teisme, kai ilgą laiką jis neturėjo nuolatinio teisėjo padėjėjo. Teisėjas nurodė, kad šiuo metu jau turi padėjėją, problemų nėra.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, remdamasi surinktais rašytiniais duomenimis, išklausiusi teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus paaiškinimus, konstatavo, kad Vilniaus regiono apylinkės teismo pirmininkės teikime nurodytos aplinkybės dėl teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus aplaidaus savo pareigų atlikimo pasitvirtino, todėl nutarė teikimą tenkinti ir teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui iškelti drausmės bylą.

Komisija konstatavo, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius civilinėje byloje Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021) ilgą laiką neatliko savo pareigų, nesilaikė proceso operatyvumo principo, nepateisinamai ilgai nesiėmė jokių procesinių veiksmų byloje ir nespėdė ieškovės K. G. pareiškimo dėl ieškinio atsiėmimo. Ieškovės pareiškimas buvo išspręstas tik po to, kai buvo gautas pakartotinis ieškovės prašymas. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos vertinimu, civilinių bylų Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021) ir Nr. e2-100836-892/2020 sujungimas neatleidžia teisėjo nuo pareigos laikytis įstatymų reikalavimų, laiku atlikti procesinius veiksmus, priimti procesinius sprendimus, todėl teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus paaiškinimuose nurodyti sunkumai, kurie atsirado dėl civilinių bylų sujungimo, nelaikytini pateisinama priežastimi, dėl kurios pareiškimo dėl ieškinio atsiėmimo klausimas nebuvo sprendžiamas ilgą laiką (nuo prašymo pateikimo iki jo išsprendimo praėjo 23 darbo dienos (31 kalendorinė diena)). Komisija padarė išvadą, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas bylą, buvo nepakankamai rūpestingas, ir nusprendė, kad teisėjo veiksmuose yra aiškiai aplaidaus teisėjo pareigų atlikimo požymių.

Taip pat Komisija, įvertinusi Vilniaus regiono apylinkės teismo pirmininkės teikime nurodytus duomenis, 2021 m. balandžio 13 d. tikslinio patikrinimo aktą Nr. VDR-214(1.6), nustatė, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius nesilaikė CPK nustatytų imperatyvių procesinių terminų ir bylų nagrinėjimo tvarkos šiose civilinėse bylose: Nr. e2-468-723/2020, Nr. e2-5903-723/2020; Nr. e2-6792-723/2020; Nr. e2-7645-723/2020; Nr. e2-3739-723/2020; Nr. e2-5664-723/2020; Nr. 2-5362-723/2020; Nr. eL2-5076-723/2020; Nr. e2-484-723/2020; Nr. 2-8613-723/2020; Nr. e2-513-723/2020. Komisija padarė išvadą, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas civilines bylas, neužtikrino tinkamo savo darbo organizavimo – teisėjas nekontroliavo bylų nagrinėjimo eigos, šiais savo veiksmais vilkino bylų nagrinėjimą ir tokiu būdu pažeidė proceso dalyvių teisę į greitą ir operatyvų teismo procesą. Komisija šiuos teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus veiksmus įvertino kaip akivaizdžius teisėjo darbo trūkumus.

Pagrindu, sudarančiu teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui iškelti drausmės bylą, Komisija laikė ir kitus patikrinimo akte nustatytus teisėjo darbo veiklos trūkumus šiose civilinėse bylose: Nr. e2-2478-723/2020; Nr. e2-6520-723/2020; Nr. e2-5903-723/2020; Nr. eS2-8578-723/2020; Nr. e2YT-7748-723/2020. Komisija konstatavo, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas civilines bylas, nesivadovauja CPK nustatytais reikalavimais. Teisėjų etikos ir drausmės komisija sutiko su patikrinimą atlikusios komisijos padaryta išvada, kad dėl proceso įstatymo nuostatų nesilaikymo teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus darbe sudėtinga ne tik suprasti proceso eigą, tačiau ir nustatyti procesinių terminų savalaikiškumą, atitinkamų terminų laikymąsi ar jų pažeidimus. Iš patikrinimo akte nustatytų teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus daugybės padarytų pažeidimų Komisija išskyrė ir tokius atvejus: kai civilinė byla dėl neterminuoto tėvo valdžios apribojimo išnagrinėta nedalyvaujant atsakovui ir nepaskyrus jam atstovo; kai civilinė byla iš esmės išnagrinėta neinformavus bylos šalių apie bylos nagrinėjimą teisme (t. y. apie teismo posėdžio datą bei laiką); kai civilinėje byloje neišspręstas laikinųjų apsaugos priemonių taikymo klausimas arba prašymas dėl sprendimo vykdymo išdėstymo ir kt. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos vertinimu, patikrinimo akte nustatyti teisėjo darbo veiklos trūkumai yra šiurkštūs ir akivaizdūs civilinio proceso įstatymo pažeidimai, dėl tokių teisėjo veiksmų byloje dalyvaujantys asmenys turi imtis papildomų veiksmų, kadangi reikia apskųsti teisėjo procesinius sprendimus, eikvoti lėšas, darbo laiką ir kitus išteklius. Dėl tokio teisėjo Vilmanto

Ambrulevičiaus elgesio ir procesinių sprendimų bei jų pasekmių nukenčia teisėjo vardas, nesaugoma profesijos garbė ir prestižas, o tai kenkia teisminės valdžios autoritetui.

Be to, sprendime Komisija, atkreipdama dėmesį į ypatingą teismo procesinio sprendimo kokybę, kaip teisingumo garanto, išraišką, konstatavo, kad civilinėje byloje Nr. e2-513-723/2020 teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus priimtoje 2020 m. kovo 23 d. nutartyje nurodytas teiginys „Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu teisėjui nebuvo pateiktas sprendimo projektas dėl teisėjo padėjėjo neatvykimo į teismą dėl ligos esant koronaviruso grėsmei ir ko pasekoje negalima suspėti surašyti norimos apimties sprendimo“ ir jo turinys neatitiko procesiniam dokumentui keliamų kokybės standartų reikalavimų, t. y. procesiniame dokumente dėstomi ne teisiniai argumentai, bet teisėjo ir teisėjo padėjėjo darbo ypatumai, kurie pašaliniam stebėtojui gali sukelti abejonių dėl teisėjo kompetencijos ir pareigingumo. Atsižvelgusi į nustatytas aplinkybes, Teisėjų etikos ir drausmės komisija padarė išvadą, kad teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus elgesys neatitinka reikalavimo tinkamai motyvuoti priimamą procesinį sprendimą ir yra nesuderinamas su teisėjams keliamais ypač aukštais etikos standartais.

Išnagrinėjusi teikimą, Komisija konstatavo, jog teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas bylas, nuolat daro šiurkščių ir akivaizdžių procesinių pažeidimų. Komisijos vertinimu, tokiais veiksmais teisėjas padarė pareiginį nusižengimą ir elgėsi nesilaikydamas Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1, 3 ir 4 punktų reikalavimų. Tokį teisėjo elgesį Komisija įvertintino kaip žeminantį teisėjo vardą bei kenkiantį teisminės valdžios autoritetui bei sudarantį teisėjo drausminės atsakomybės pagrindą (Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punktas ir 3 dalis).

Teisėjų garbės teismo posėdyje teisėjas Vilmantas Ambrulevičius nurodė, kad dalį Komisijos nustatytų aplinkybių, susijusių su CPK nustatytų terminų pažeidimu, pripažįsta. Teisėjo teigimu, dalį šių pažeidimų lėmė tai, kad šalyje buvo įvestas karantinas, taip pat tai, kad kai kuriose bylose šalims nebuvo įmanoma įteikti procesinių dokumentų, dėl šios priežasties buvo pažeisti bylų nagrinėjimo terminai, pvz., darbo bylose. Taip pat teisėjas nurodė, kad vienoje civilinėje byloje, kurioje buvo gautas apeliacinis skundas, byla su apeliaciniu skundu apeliacinės instancijos teismui išsiųsta pažeidžiant CPK nustatytus terminus dėl teismo posėdžių sekretorės kaltės. Teisėjas paaiškino, kad 2020 m. balandžio mėnesio pradžioje iš darbo išėjo jo nuolatinis padėjėjas, su kuriuo jis dirbo 6 metus, teismo administracija jam skyrė padėjėją, kuris nuolat dirbo ne tik su juo, bet ir su kitu teisėju, nes tuo metu teisme trūko teisėjų padėjėjų. Teisėjo teigimu, padėjėjas dėl didelio darbo krūvio nuolat nespėdavo surašyti procesinių sprendimų projektų. Teisėjas nurodė, kad 2020 m. liepos mėnesį apie šią situaciją jis informavo teismo administraciją, taigi, situacija teismo pirmininkei buvo žinoma. Teisėjo nuomone, civilinė byla Nr. e2-8595-723/2020 su kita byla buvo sujungta nepagrįstai, kadangi šios bylos yra ne dėl to paties dalyko, todėl dėl šio sujungimo procesas nurodytoje byloje užsitęsė. Teisėjas paaiškino, kad tuo metu, kai ieškovė pateikė prašymą dėl ieškinio atsiėmimo, tuo pat metu buvo pateiktas ir pareiškimas dėl jo (teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus) nušalinimo nuo bylos nagrinėjimo, dėl šios priežasties ieškovės prašymo išsprendimas užtruko ilgesnį laiką. Teisėjas mano, kad į jo veiklos patikrinimą atlikusios komisijos sudėtį negalėjo būti įtraukti teisėjų padėjėjai, kadangi, jo nuomone, teisėjų padėjėjai negali vertinti teisėjo veiksmų atitikties etikos požiūriu. Teisėjas sutiko, kad jo pažeidimus, susijusius su terminų pažeidimu, lėmė darbo organizavimo trūkumai, supranta, kad jis privalo savo darbą organizuoti taip, kad nebūtų pažeidžiami procesiniai terminai. Teisėjas patikino, kad išvadas padarė, stengiasi, kad panašių pažeidimų jo darbe nebebūtų, su padėjėju šiuo metu darbas vyksta sklandžiai, problemų nebėra. Dėl pažeidimo, susijusio su nutarties turiniu, kurioje buvo paminėtas padėjėjas, kaltę pripažįsta, sutinka, kad šių aplinkybių nereikėjo rašyti procesiniame sprendime. Teisėjas nurodė, kad savo veiksmus vertina kritiškai, mano, kad už padarytus pažeidimus jam turi būti skirta drausminė nuobauda.

Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylos medžiagą, išklauses teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus paaiškinimus,

k o n s t a t u o j a:

Pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punktą, teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka Teisėjų garbės teisme už teisėjo vardą žeminantį poelgį. To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad teisėjo vardą žeminantis poelgis – tai su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui; teisėjo vardą žeminančiu poelgiu taip pat pripažįstamas bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties.

Lietuvos Respublikos teismų įstatyme apibrėžtas teisėjo pareiginis nusižengimas, kaip pagrindas taikyti teisėjui drausminę atsakomybę, apima tuos atvejus, kai konstatuojamas aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos, taigi ir iš įstatymo kylančios procesinės pareigos, atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties, kai tai nėra tiesiogiai susiję su teismo sprendimo priėmimu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2014 m. kovo 10 d. sprendime Nr. KT9-S6/2014 „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999 m. gruodžio 21 d. nutarimo nuostatų išaiškinimo“ išaiškino, kad konstitucinis teisėjo ir teismų nepriklausomumo principas nepaneigia galimybės taikyti teisėjui drausminę atsakomybę už vengimą atlikti pareigas be pateisinamos priežasties, netinkamą pavestų pareigų atlikimą (*inter alia*, aplaidumą nagrinėjant bylas) (III sk. 4.1 ir 6 p.). Šiame Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo sprendime taip pat išaiškinta: „Teismų savivaldos institucija (-os), turinti (-ios) įgaliojimus vertinti teisėjų veiklą (t. y. tai, kaip teisėjas, vykdydamas teisingumą, atlieka savo pareigas), nagrinėti teisėjų padarytus nusižengimus ir skirti jiems drausmines nuobaudas, kiekvienu atveju privalo įvertinti visas su teisėjo pareigų atlikimu susijusias aplinkybes. Jeigu teisėjas, nagrinėdamas bylas, savo pareigas atlieka aplaidžiai (*inter alia*, skubotai, paviršutiniškai arba, atvirkščiai, nepateisinamai lėtai nagrinėja bylas, daro akivaizdžius proceso įstatymuose nustatytų reikalavimų pažeidimus, nesigilina į bylos medžiagą, bylas nagrinėja atmestinais), jam turėtų būti taikoma drausminė atsakomybė už padarytus nusižengimus.“

Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2021 m. rugpjūčio 4 d. sprendimu Nr. 18P-8 iškėlė drausmės bylą Vilniaus regiono apylinkės teismo Vilniaus rajono rūmų teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui už Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnyje įtvirtinto pareigingumo principo pažeidimus. Komisija padarė išvadą, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius savo elgesiu pakenkė teismo autoritetui ir teisėjo geram vardui.

Teisėjų garbės teismo vertinimu, Komisijos nustatytas drausmės bylos aplinkybes patvirtina surinkti faktiniai duomenys. Šių aplinkybių neginčijo ir teisėjas Vilmantas Ambrulevičius. Todėl Teisėjų garbės teismas, iš naujo nevertindamas Komisijos nustatytų faktinių drausmės bylos aplinkybių, pripažįsta jas esant nustatytomis ir pagal savo kompetenciją sprendžia, ar šios aplinkybės sudaro pagrindą teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus elgesį vertinti kaip neatitinkantį Teisėjų etikos kodekso reikalavimų.

Priimdama sprendimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui, Komisija, visų pirma, konstatavo, kad teisėjas, nagrinėdamas civilinę bylą Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021), nesilaikė proceso operatyvumo principo, nepateisinamai ilgai nesiėmė jokių procesinių veiksmų byloje ir nespėdė ieškovės K. G. pareiškimo dėl ieškinio atsiėmimo. Drausmės byloje nustatyta, kad 2020 m. gruodžio 16 d. Vilniaus regiono apylinkės teismo Vilniaus rajono rūmuose buvo gautas pareiškėjo V. A. S. 2020 m. gruodžio 15 d. skundas dėl teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus veiksmų civilinėje byloje Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021) (dėl bylos vilkinimo, nesavalaikio procesinių veiksmų atlikimo ar neatlikimo). Atsižvelgiant į tai, buvo nutarta organizuoti teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus tikslinį patikrinimą pagal pareiškėjo V. A. S. skundą. 2020 m. gruodžio 18 d. teismo pirmininkės įsakymu Nr. V-389 sudaryta komisija, atlikusi patikrinimą, nustatė, kad 2020 m. lapkričio 3 d. civilinėje byloje Nr. e2-8595-723/2020 buvo gautas ieškovės K. G. pareiškimas dėl ieškinio atsiėmimo. Komisija 2021 m. sausio 27 d. patikrinimo akte Nr. VDR-113(1.6) konstatavo, kad 2020 m. gruodžio 11 d. byloje gautas ieškovės prašymas spęsti nespėdžiamus klausimus, kuriame ieškovė pakartotinai prašė spęsti dar 2020 m. lapkričio 3 d. pateiktą jos prašymą dėl ieškinio atsiėmimo ir tik po to, 2020 m. gruodžio 11 d., teisėjas Vilmantas Ambrulevičius priėmė nutartį dėl ieškinio atsiėmimo. Taigi, nuo prašymo pateikimo iki jo išspėdimo praėjo 23 darbo dienos (31 kalendorinė diena). Maža to, ieškovės

prašymas dėl ieškinio atsiėmimo buvo išspręstas tik po to, kai buvo gautas pakartotinis ieškovės prašymas.

CPK 7 straipsnio 1 dalis įtvirtina koncentracijos ir ekonomiškumo principą, pagal kurį teismas imasi nustatytų priemonių, kad būtų užkirstas kelias procesui vilkinti, ir siekia, kad byla būtų išnagrinėta kaip įmanoma operatyviau. Procesu operatyvumo esmė grindžiama greitu procesu ir procesinių veiksmų atlikimu per kuo trumpesnę laiką. Procesu koncentracijos principo pagrindinė idėja yra ta, kad pažeistos asmens materialios subjekcinės teisės turi būti ginamos per kiek įmanoma trumpesnę laiką. Įgyvendindami proceso koncentracijos principą, ir teismas, ir šalys turi vykdyti procesines pareigas ir rūpintis bylos išnagrinėjimu per įmanomai trumpiausią laiką, o ypač akcentuotinas teisėjo vaidmuo įgyvendinant šį principą, nes teisėjas vadovauja procesui ir privalo atlikti atitinkamus procesinius veiksmus nagrinėdamas bylą.

Kaip minėta, drausminėn atsakomybėn traukiamas teisėjas Vilmantas Ambrulevičius neginčijo Komisijos nustatytų faktinių drausmės bylos aplinkybių, tačiau savo kaltės nepripažino, kaip užsitęsusio ieškovės pateikto prašymo dėl ieškinio atsiėmimo išsprendimo priežastį nurodė civilinės bylos Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021) sujungimą su kita civiline byla, o būtent – dėl šio bylų sujungimo kilusią sumaištį dėl bylos šalių pozicijos, byloje teikiamų įvairių prašymų gausą ir pan. Teisėjų garbės teismas pritaria Teisėjų etikos ir drausmės komisijos išvadai, kad šios aplinkybės savaime nėra tos, kurios pateisintų pareiškimo dėl ieškinio atsiėmimo klausimo nesprendimą ilgą laiką, o taip pat ir proceso operatyvumo principo nesilaikymą. Teisėjų garbės teismo nuomone, nei civilinių bylų sujungimas, nei proceso dalyvių teikiamų prašymų gausa neatleidžia teisėjo nuo pareigos laikytis įstatymų reikalavimų, laiku atlikti procesinius veiksmus, priimti procesinius sprendimus, todėl konstatuotina, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas civilinę bylą Nr. e2-8595-723/2020 (naujas bylos Nr. e2-326-892/2021), nebuvo pakankamai rūpestingas ir nesiėmė visų galimų veiksmų, kad ieškovės pateiktas prašymas dėl ieškinio atsiėmimo būtų išspręstas kaip įmanoma operatyviau, ir taip, pažeisdamas proceso koncentracijos ir ekonomiškumo principą, nesilaikė Teisėjų etikos kodekse įtvirtino pareigingumo principo reikalavimų, tokiu būdu aiškiai aplaidžiai atliko savo, kaip teisėjo, pareigas.

Tiek Teisėjų etikos ir drausmės komisijai teiktuose paaiškinimuose, tiek Teisėjų garbės teismo posėdžio metu teisėjas Vilmantas Ambrulevičius išreiškė abejones dėl jo veiklos patikrinimą atlikusios komisijos sudėties teisėtumo, nurodydamas, kad į patikrinimą atlikusios komisijos sudėty negalėjo būti įtraukti teisėjų padėjėjai, kadangi, jo nuomone, teisėjų padėjėjai negali vertinti teisėjo veiksmų atitikties etikos požiūriu. Teisėjų garbės teismo nuomone, šios abejonės savaime nepaneigia tikslinio patikrinimo metu nustatytų faktų. Pažymėtina, kad, remiantis 2015 m. gruodžio 18 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl administravimo teismuose nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Administravimo teismuose nuostatų (toliau – Administravimo teismuose nuostatai) 36 punktu, asmenys, nesutinkantys su administravimo subjekto, priėmusio sprendimą dėl patikrinimo organizavimo, sprendimu (nutarimu, įsakymu) dėl patikrinimo išvadų ir jų įgyvendinimo, turi teisę pateikti skundą per 20 darbo dienų nuo sprendimo (nutarimo, įsakymo) gavimo dienos, skundas paduodamas Teisėjų tarybai. Taigi, veiklos patikrinimo aktą ir dėl jo priimtą teismo pirmininkės įsakymą teisėjas Vilmantas Ambrulevičius galėjo skųsti Teisėjų tarybai, tačiau šia teise nepasinaudojo.

Komisija, priimdama sprendimą dėl drausmės bylos iškėlimo taip pat konstatavo, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nagrinėdamas civilinės bylas, neužtikrino tinkamo savo darbo organizavimo – nesilaikė proceso įstatymuose nustatytos bylų nagrinėjimo tvarkos ir terminų. Be to, Komisija padarė išvadą, kad dėl proceso įstatymo nuostatų nesilaikymo teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus darbe sudėtinga ne tik suprasti proceso eigą, tačiau ir nustatyti procesinių terminų savalaikiškumą, atitinkamų terminų laikymąsi ar jų pažeidimus.

Drausmės byloje esantys duomenys patvirtina, kad siekiant įvertinti, ar 2021 m. sausio 27 d. tikslinio patikrinimo aktu konstatuoti teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus proceso organizavimo veiklos trūkumai yra pavieniai, ar sisteminiai, Vilniaus regiono apylinkės teismo pirmininkės 2021 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-13 nutarta organizuoti tikslinį teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus darbo 2020 metais nagrinėjant civilines bylas patikrinimą. Atlikusi patikrinimą, komisija 2021 m. balandžio

13 d. patikrinimo aktu Nr. VDR-214(1.6) konstatavo, kad teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus nagrinėjamosiose bylose nustatyti šie pažeidimai:

1) Civilinėje byloje Nr. e2-468-723/2020 teismo sprendimas paskelbtas ženkliai (15 dienų) pažeidžiant CPK 269 straipsnio 1 dalyje nustatytą 20 dienų sprendimo priėmimo ir paskelbimo terminą. Duomenų, kodėl sprendimo paskelbimas buvo atidėtas ilgesniam nei 20 dienų terminui, nėra. Be to, šioje byloje nebuvo išspręstas 2020 m. spalio 16 d. prašymo vykdymo procese dėl sprendimo išaiškinimo priėmimo klausimas.

2) Civilinėje byloje Nr. e2-5903-723/2020 (dėl neterminuoto tėvo valdžios apribojimo ir pavardės nepilnamečiam vaikui pakeitimo) nutarta atsakovui skirtus procesinius dokumentus (ieškinį bei teismo šaukimą į posėdį) įteikti viešo paskelbimo būdu. Nustatyta, kad 2020 m. liepos 23 d. byla išnagrinėta nedalyvaujant atsakovui ir nepaskyrus jam atstovo (CPK 404 straipsnio 4 dalis). Teismo sprendimas paskelbtas ženkliai (15 dienų) pažeidžiant CPK 269 straipsnio 1 dalyje nustatytą 20 dienų sprendimo priėmimo ir paskelbimo terminą. Duomenų, kodėl sprendimo paskelbimas buvo atidėtas ilgesniam nei 20 dienų terminui, nėra.

3) Civilinėje byloje Nr. e2-6792-723/2020 sprendimas už akių priimtas ženkliai (58 dienos) pažeidžiant CPK 285 straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą.

4) Civilinėje byloje Nr. e2-7645-723/2020 sprendimas už akių priimtas ženkliai (42 dienos) pažeidžiant CPK 285 straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą.

5) Civilinėje byloje Nr. e2-3739-723/2020 terminas sprendimui už akių priimti praleistas daugiau nei du mėnesius (CPK 285 straipsnio 6 dalis).

6) Civilinėje byloje Nr. e2-5664-723/2020 sprendimo už akių priėmimo terminas praleistas 61 dieną (CPK 285 straipsnio 6 dalis). 2020 m. rugsėjo 2 d. priimtas sprendimas už akių; nustatyta, kad 2020 m. rugsėjo 10 d. (įkelto sprendimo už akių data – 2020 m. rugsėjo 9 d.) byloje priimtas dar vienas sprendimas už akių.

7) Civilinėje byloje Nr. 2-5362-723/2020 (dokumentinio proceso tvarka) terminas preliminariam sprendimui priimti praleistas 25 dienas (CPK 427 straipsnio 3 dalis). Patikrinimo aktu nustatyta, kad 2020 m. liepos 24 d. preliminarus sprendimas grįžo į teismą kaip neįteiktas atsakovui. Teismų informacinės sistemos „Liteko“ duomenimis nustatyta, kad pakartotinai preliminarus sprendimas atsakovui išsiųstas tik 2020 m. rugsėjo 30 d. Be to, nustatyta, kad preliminarus sprendimo kopija ieškovui išsiųsta 11 dienų praleidus CPK 429 straipsnio 1 dalyje numatytą terminą.

8) Civilinėje byloje Nr. eL2-5076-723/2020 (dėl teismo įsakymo išdavimo) pareiškimo priėmimo terminas praleistas 1 darbo dieną (CPK 435 straipsnio 1 dalis).

9) Civilinėje byloje Nr. e2-484-723/2020 maksimalus 5 darbo dienų posėdžio pertraukos terminas praleistas itin ženkliai (19 darbo dienų) (CPK 162¹ straipsnio 1 dalis)). Be to, nustatyta, kad šioje byloje nebuvo išspręstas laikinųjų apsaugos priemonių taikymo klausimas.

10) Civilinėje byloje Nr. 2-8613-723/2020 (darbo byla), pažeidžiant CPK 415 straipsnio 2 dalies reikalavimą bylai rengtis parengiamajame posėdyje, nustatytas pasirengimas parengiamųjų dokumentų būdu, kas sąlygojo pasirengimo bylai 1 mėnesio termino pažeidimą. Nustatyta, kad 2020 m. gruodžio 17 d. priimtas sprendimas rašytinio proceso tvarka, ko įstatymas nenumato. Duomenų apie bylos paskyrimą nagrinėti posėdyje ir bylos nagrinėjimo būdą nėra.

11) Civilinėje byloje Nr. e2-513-723/2020 (darbo byla) 35 kalendorines dienas praleistas CPK 413 straipsnio 1 dalyje numatytas terminas. Patikrinimo aktu nustatyta, kad 2020 m. kovo 4 d. byla išnagrinėta, sprendimo priėmimas ir paskelbimas byloje atidėtas 2020 m. kovo 23 d., teismų informacinėje sistemoje „Liteko“ pažymėta, kad atidėtas sprendimo priėmimas ir paskelbimas byloje, tačiau nėra įkelta nei teismo nutartis, nei pažyma. Nustatyta, kad 2020 m. kovo 24 d. į teismų informacinę sistemą „Liteko“ įkelta 2020 m. kovo 23 d. nutartis dėl teismo sprendimo byloje priėmimo ir paskelbimo atidėjimo, teismo sprendimo priėmimas ir paskelbimas atidėtas 2020 m. balandžio 14 d.

12) Civilinėje byloje Nr. e2-2478-723/2020 (dokumentinio proceso tvarka) ieškinys išsiųstas ieškovui atsilepimui į ieškinį pareikšti. Be to, byloje nebuvo priimtas sprendimas dėl bylos nagrinėjimo ne dokumentinio proceso tvarka. Patikrinimo akte konstatuota, kad teismo 2020 m. kovo 16 d. nutartimi nutarta atsakovui skirtus dokumentus (ieškinį) įteikti viešo paskelbimo būdu, nors,

teismų informacinės sistemos „Liteko“ duomenimis, atsakovui apskritai nebuvo siųsti dokumentai. Nustatyta, kad teismo 2020 m. balandžio 7 d. nutartimi nutarta byla nagrinėti rašytinio proceso tvarka; teismo procesinį sprendimą byloje skelbti 2020 m. balandžio 24 d. Patikrinimo akte konstatuota, kad byloje 2020 m. balandžio 17 d. priimtas sprendimas už akių (teismų informacinėje sistemoje „Liteko“ pažymėta, kad byloje priimtas preliminarus sprendimas). 2020 m. balandžio 24 d. teismų informacinėje sistemoje „Liteko“ pažymėta – „Posėdis nevyks. Priimtas sprendimas už akių“.

13) Civilinė byla Nr. e2-6520-723/2020 išnagrinėta rašytinio proceso tvarka, tačiau duomenų, kad būtų pateikta abiejų šalių pozicija dėl galimybės nagrinėti byla rašytinio proceso tvarka, nėra. Byloje nėra duomenų, kada teismas priėmė sprendimą dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka ir nustatė teismo posėdžio datą. Taip pat nėra duomenų, kad šalys buvo informuotos apie rašytinio teismo posėdžio datą bei laiką – iš esmės byla išnagrinėta neinformavus bylos šalių apie bylos nagrinėjimą teisme. Be to, nustatyta, kad byloje buvo gautas prašymas dėl sprendimo vykdymo išdėstymo, prašymas iš esmės nebuvo spręstas, pasirašyta tik rezoliucija „nepriimti“ (toks klausimas turi būti sprendžiamas teismo posėdyje, pranešus dalyvaujantiems byloje asmenims; dėl teismo nutarties sprendimo vykdymo atidėjimo ar išdėstymo gali būti duodamas atskiras skundas (CPK 284 straipsnio 2 ir 3 dalis)). Taip pat nustatyta, kad byloje buvo priimtas apeliacinis skundas, tačiau byla su apeliaciniu skundu apeliacinės instancijos teismui išsiųsta pažeidžiant CPK nustatytus terminus.

14) Civilinėje byloje Nr. eS2-8578-723/2020 (dėl teismo leidimo) priimti du prieštaringi sprendimai: pareiškimas 2020 m. rugpjūčio 26 d. rezoliucija priimtas; o 2020 m. rugpjūčio 31 d. nutartimi pareiškimą atsisakyta priimti.

15) Civilinėje byloje Nr. e2YT-7748-723/2020 sprendimas priimtas rašytinio proceso tvarka, nors duomenų apie bylos paskyrimą nagrinėti posėdyje ir jos nagrinėjimo būdą nėra.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2014 m. kovo 10 d. sprendime pažymėjo, kad netinkamas, aplaidus, akivaizdžią kompetencijos stoką rodantis teisėjo elgesys, lemiantis nuolatinį tokių sprendimų, kuriuose daromos teisės aiškinimo ir (arba) taikymo klaidos, proceso įstatymų pažeidimai, priėmimą, yra nesuderinamas su teisėjui keliamais reikalavimais, todėl suteikia pagrindą taikyti teisėjui drausminės atsakomybės priemones, *inter alia* pripažinti jį savo poelgiu pažėmusiu teisėjo vardą. Pažymėtina ir tai, kad jeigu nuolat pasikartojančios šiurkščios, akivaizdžios teisės aiškinimo ir (arba) taikymo klaidos, nuolat pasikartojantys šiurkštūs, akivaizdūs proceso įstatymų pažeidimai nustatomi ne aukštesnės instancijos teismui peržiūrėjus teisėjo priimtus sprendimus, o administruojant teismus ar teismų savivaldos institucijai (-oms) vertinant teisėjo veiklą, tai taip pat yra pagrindas atitinkamai vertinti teisėjo elgesį ir taikyti jam drausminės atsakomybės priemones.

Minėta, kad pirmiau nurodytų Administravimo teismuose nuostatų nustatyta tvarka konstatuotų pažeidimų teisėjas Vilmantas Ambrulevičius neginčija, tik nesutinka su jų vertinimu kaip pagrindu drausminei atsakomybei kilti. Kaip vieną iš pagrindinių procesinių terminų nesilaikymą pateisinančių argumentų teisėjas nurodo tuo metu susiklosčiusią sudėtingą situaciją su teisėjo padėjėju (ilgą laiką su juo dirbusio teisėjo padėjėjo išėjimą iš darbo 2020 m. balandžio mėnesį, nuo to laiko neturėjimą nuolatinio teisėjo padėjėjo). Taip pat teisėjas nurodė, kad vienoje civilinėje byloje, kurioje buvo gautas apeliacinis skundas, byla su apeliaciniu skundu apeliacinės instancijos teismui išsiųsta pažeidžiant CPK nustatytus terminus dėl teismo posėdžių sekretorės kaltės.

Teisėjų nepriklausomumas (vienas iš aspektų – teisėjai vykdydami teisingumą veikia nešališkai ir klauso tik įstatymų) yra Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų saugoma vertybė. Teisingumo vykdymas klausant tik įstatymo yra pirminė saugotina vertybė. Todėl, Teisėjų garbės teismo vertinimu, teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus nurodomos priežastys, susijusios su galimais teisėjo padėjėjo ar teismo posėdžių sekretorės darbo trūkumais, kuriais norima pateisinti civilinio proceso įstatymo pažeidimus, susijusius su procesinių terminų nesilaikymu, nepaneigia teisėjo aplaudaus profesinių pareigų atlikimo. Teisėjas savo darbą vykdyti teisingumą turi organizuoti taip, kad padedantis vykdyti teisingumą personalas nedarytų įtakos jo priimamų sprendimų atlikimui laiku (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. birželio 16 d. nutartis Nr. GT1-5/2015).

Teisėjas Vilmantas Ambrulevičius kaip civilinio proceso įstatymo pažeidimų priežastį taip pat nurodo šalyje įvestą karantiną. Teisėjų garbės teismas kritiškai vertina šiuos teisėjo argumentus

ir pažymi, kad šalyje įvedus karantiną teismų darbas nesustojė, bet buvo pakoreguotas. Teisėjų taryba, atsižvelgdama į pokyčius teisiniame reguliavime ir sudėtingą epidemiologinę situaciją šalyje, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos suteiktus paaiškinimus dėl teismo posėdžių organizavimo, palaikydama būtinumą užtikrinti teismų veiklos tęstinumą naudojantis nuotolinio komunikavimo priemonėmis ir būtinais atvejais organizuojant teismo darbą bei asmenų aptarnavimą saugiu fiziniu būdu, nuolat teikia rekomendacijas dėl teismų darbo organizavimo. Taigi, net ir esant sudėtingai epidemiologinei situacijai šalyje, teismų veiklos tęstinumas yra užtikrinamas. Be to, kaip matyti iš drausmės byloje esančios medžiagos, Administravimo teismuose nuostatų nustatyta tvarka atlikus patikrinimą nustatyti pažeidimai didžiąja dalimi buvo nustatyti elektronine forma tvarkomose bylose, todėl net ir šalyje įvestas karantinas šių bylų nagrinėjimo operatyvumui reikšmingos įtakos negalėjo turėti.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, konstatuotina, kad teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus prieš tai nurodyti argumentai (susiję su teisėjo padėjėjo, teismo posėdžių sekretorės darbo trūkumais, šalyje įvestu karantinu) negali būti pripažinti aplinkybėmis, šalinančiomis teisėjo drausminę atsakomybę.

Teisėjų garbės teismo vertinimu, visų drausmės byloje surinktų duomenų pakanka konstatuoti tam, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius nebuvo pakankamai rūpestingas ir pareigingas, nesiėmė visų priemonių ir neorganizavo savo profesinės veiklos taip, jog civilinės bylos teisme būtų išnagrinėtos per kuo trumpesnę laiką, laikantis proceso įstatymuose nustatytų terminų ir bylų nagrinėjimo tvarkos. Pažymėtina, kad dėl tokios situacijos gali komplikuo­ti nagrinėjimo teisme dalyvių procesinių teisių įgyvendinimas. Teisėjo etikos požiūriu nevienkartinis įstatyme nustatytos teisėjo pareigos neatlikimas be svarbios priežasties, pakankamo rūpestingumo ir pareigingumo nebuvimas, neorganizavimas savo profesinės veiklos taip, kad bylos būtų išnagrinėtos per kuo trumpesnę laiką, yra Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnyje įtvirtinto pareigingumo principo reikalavimų pažeidimas. Teisėjų garbės teismo vertinimu, toks teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus elgesys neatitinka elementarių teisėjo profesinio elgesio standartų savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku ir profesionaliai, gilintis į nagrinėjamų bylų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, tačiau nevilkinti teismo proceso, laikytis Teisėjų etikos kodekso pareigingumo principo reikalavimų, yra traktuotinas kaip aiškiai aplaidus savo pareigų atlikimas, prieštaraujantis teisingumo vykdymo interesams, todėl pripažintinas žeminančiu teisėjo vardą ir kenkiančiu teismo autoritetui. Taigi konstatuotina, kad teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus drausminės atsakomybės pagrindas nustatytas (Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punktas, 3 dalis).

Teisėjų garbės teismas, spręsdamas klausimą dėl teisėjų drausminės atsakomybės poveikio priemonių parinkimo, atsižvelgia į padarytų nusižengimų skaičių, sunkumą ir jų padarymo aplinkybes, į tai, kad nagrinėjamu atveju nustatyti pažeidimai nėra vienkartiniai – teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus nepareigingas elgesys konstatuotas nagrinėjant šešiolika civilinių bylų, taigi, liudija tam tikrą pažeidimų sistemiškumą, į tai, kad padarytais pažeidimais buvo suvaržytos nagrinėjimo teisme dalyvių procesinės teisės. Tai, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius ne visais atvejais tinkamai organizuoja ir planuoja savo darbą, ne visada nagrinėjamosiose bylose imasi visų būtinų priemonių proceso operatyvumui užtikrinti, buvo konstatuota dar 2015 m. balandžio 21 d. Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos išvadoje Nr. 48-45-(7.8.4) Dėl teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus veiklos vertinimo, kurioje, be kita ko, buvo nurodyta, kad teisėjas turėtų tobulinti darbo organizavimo ir planavimo įgūdžius, laikytis civilinio proceso normų, atidžiau ir kruopščiau ruošti bylų nagrinėjimui, gerinti bylų nagrinėjimo kokybę. Šie duomenys rodo, kad problema, susijusi su civilinio proceso normų nesilaikymu teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui nagrinėjant civilines bylas, tęsiasi jau ne vienerius metus, teisėjo elgesys nepasikeitė – jis, atlikdamas teisėjo pareigas, ir toliau ne visada laikosi įstatymo reikalavimų. Teisėjų garbės teismas taip pat atsižvelgia ir į tai, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius, nors ir iš esmės pripažino padarytus pažeidimus, tačiau nepakankamai savikritiškai vertina savo veiksmus (teisinasi nesutarimais su padėjėju, tokiu būdu bandydamas perkelti asmeninę atsakomybę kitiems asmenims), anksčiau drausmine tvarka nėra baustas. Įvertinęs visas aplinkybes, reikšmingas teisėjų drausminės atsakomybės poveikio priemonėms parinkti, Teisėjų garbės teismas nusprendžia, kad teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui skirtina Teismų įstatymo

87 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta drausminė nuobauda – griežtas papeikimas.

Iškeldama teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui drausmės bylą Komisija taip pat konstatavo, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius civilinėje byloje Nr. e2-513-723/2020 priimtoje 2020 m. kovo 23 d. nutartyje nurodydamas teiginį „Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu teisėjui nebuvo pateiktas sprendimo projektas dėl teisėjo padėjėjo neatvykimo į teismą dėl ligos esant koronaviruso grėsmei ir ko pasėkoje negalima suspėti surašyti norimos apimties sprendimo“ pažeidė reikalavimus tinkamai motyvuoti priimamą procesinį sprendimą. Komisija nusprendė, kad toks teisėjo elgesys yra nesuderinamas su teisėjams keliamais ypač aukštais etikos standartais.

Teismo kaip teisingumą vykdančios institucijos priimamų procesinių sprendimų turiniui keliami imperatyvūs reikalavimai. Šie reikalavimai leidžia užtikrinti, kad priimamas teisinės pasekmės sukuriantis dokumentas būtų logiškas, aiškus bei pagrįstas nuosekliu bylos aplinkybių ir susiklosčiusių santykių reglamentuojančių teisės normų įvertinimu. Pabrėžtina, kad CPK 270 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog sprendime turi būti ne tik įvardinti įrodymai, tačiau atliktas ir jų vertinimas, išdėstyti motyvai, kuriais vadovaujantis buvo padarytos tam tikros išvados. Siekiant užtikrinti teismų priimtų procesinių sprendimų kokybę, Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 13P-65(7.1.2) „Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimo“ buvo patvirtinti Rekomenduojami teismų procesinių sprendimų kokybės standartai.

Oficialioji konstitucinė doktrina imperatyviai įpareigoja teisėją, atliekant savo konstitucinę priedermę vykdyti teisingumą, priimti motyvuotus ir pagrįstus sprendimus, bylas nagrinėti savarankiškai, savo nuožiūra spręsti visus su nagrinėjama byla susijusius klausimus, vadovaujantis teise, remiantis visapusišku ir objektyviu faktų vertinimu, savo žiniomis, vidiniu įsitikinimu, etikos reikalavimais. Taigi, procesinių dokumentų turinys, be visų kitų reikalavimų, turi atitikti ir etikos reikalavimus.

Drausmės byloje esantys duomenys patvirtina, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius 2020 m. kovo 23 d. civilinėje byloje Nr. e2-513-723/2020 priėmė nutartį, kuria pakartotinai atidėjo sprendimo byloje priėmimą ir paskelbimą, atidėjimo priežastimi nurodydamas teisėjo padėjėjo neatvykimą į darbą dėl ligos esant koronaviruso grėsmei. Teisėjų garbės teismas pažymi, kad teismo nutartis – tai procesinės veiklos rezultatas konkrečioje byloje, ir ji turi būti priimama laikantis proceso įstatyme nustatytų reikalavimų. Teisėjo santykiai su teismo personalu ir kiti su nagrinėjama byla nesusiję klausimai neturėtų būti sprendžiami teisėjui pasirenkant tokią formą (įforminami procesiniais dokumentais konkrečioje nagrinėjamoje byloje). Taigi, bylą nagrinėjantis teisėjas, procesine tvarka sprenddamas konkrečioje byloje išskylančius klausimus, turi laikytis procesinio teismo dokumento (nagrinėjamu atveju – nutarties) turiniui keliamų reikalavimų, nustatytų teisės aktuose.

Teisėjų garbės teismas, įvertinęs drausmės byloje nustatytas aplinkybes, pripažįsta pagrįstomis Komisijos sprendime padarytas išvadas, jog civilinėje byloje Nr. e2-513-723/2020 teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus priimtos 2020 m. kovo 23 d. nutarties turinys neatitinka procesiniam dokumentui keliamų kokybės standartų reikalavimų, t. y. procesiniame dokumente dėstomi ne teisiniai argumentai, bet teisėjo ir teisėjo padėjėjo darbo ypatumai, kurie pašaliniam stebėtojui gali sukelti abejonių dėl teisėjo kompetencijos ir pareigingumo. Įvertinęs nustatytas aplinkybes, Teisėjų garbės teismas daro išvadą, kad toks teisėjo Vilmanto Ambrulevičiaus elgesys yra nesuderinamas su teisėjams keliamais ypač aukštais etikos standartais ir yra pažeidžiantis Teisėjų etikos kodekse įtvirtino pareigingumo principo reikalavimus, tačiau atsižvelgęs į tai, kad teisėjas Vilmantas Ambrulevičius savo kaltę dėl aukščiau minėto pažeidimo pripažino ir nuoširdžiai gailisi, daro išvadą, jog teisėjų drausminės atsakomybės tikslai šioje drausmės bylos dalyje jau pasiekti, todėl teisėjui drausminė nuobauda dėl šio pažeidimo neskirtina ir apsiribotina tik drausmės bylos svarstymu (Teismų įstatymo 86 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Teisėjų garbės teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 86 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 4 punktu, 87 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Teisėjų garbės teismo nuostatų 40.3 papunkčiu, 40.4.3 papunkčiu,

n u s p r e n d ž i a:

Vilniaus regiono apylinkės teismo Vilniaus rajono rūmų teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui iškeltos drausmės bylos dalyje dėl Teisėjų etikos kodekso pareigingumo principo reikalavimų pažeidimo, surašant 2020 m. kovo 23 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e2-513-723/2020, apsiriboti drausmės bylos svarstymu.

Kitoje drausmės bylos dalyje dėl Teisėjų etikos kodekso pareigingumo principo reikalavimų pažeidimų, nagrinėjant civilines bylas, Vilniaus regiono apylinkės teismo Vilniaus rajono rūmų teisėjui Vilmantui Ambrulevičiui skirti griežtą papeikimą.

Šis Teisėjų garbės teismo sprendimas per dešimt dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

Teisėjų garbės teismo nariai:

Julija Kiršienė

Diana Labokaitė

Dainius Raižys

Jolanta Sondaitė

Vita Valeckaitė

Vigintas Višinskis